

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Erények

Egyetemi tanév2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3. Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia Tanszék
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Erények	A tantárgy kódja	RLM1502
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Prof. univ. dr. Holló László		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Nagy Loránd		
2.4. Tanulmányi év	II	2.5. Félév	2
		2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező	2.8. Tantárgy típusa	Szakosító tárgy (DS)

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórás	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6. szeminárium/labor	28
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					20
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					4
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórassal)					10
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
3.5.5. Vizsgák					4
3.5.6. Más tevékenységek					2
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórása					44
3.8. A félév összórása					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Nincs.
4.2. kompetenciabeli	Szakmai motiváció és elkötelezettség.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Videoprojektorral/okostáblával felszerelt terem; Zoom/Microsoft Teams platform ismerete.
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Videoprojektorral/okostáblával felszerelt terem, internetkapcsolattal; könyvtár; Zoom/Microsoft Teams platform ismerete.

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is,

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	C1. A Római Katolikus Egyház erkölcssteológiájának és alapvető etikai elveinek kifejtése az oktatói tevékenységben. C1.1 A Római Katolikus Egyház eszmei rendszereinek és etikai elveinek magyarázata és értelmezése az oktatói tevékenységben.
CP2	C2. A Római Katolikus Egyház tantervének kialakítása és a teológia oktatása a szent szövegeknek és a Magisztrátum tanításának megfelelően. C2.1 A katolikus vallás fogalmainak egyértelmű és helyes meghatározása, bemutatása és magyarázata az oktatói tevékenységben.
CP4	C4.1 A katolikus tanítás és az Egyház erkölcsi elveinek – különösen az erények teológiájának – akadémiai szintű bemutatása. C4.2 Nyitott párbeszéd folytatásának képessége más felekezetekkel és a társadalommal. C4.8 Csapatmunkában való részvétel a plébánián, katekézis és pasztorációs tevékenységek keretében.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	C1. A szakmai feladatok határidőre, pontosan, hatékonyan és felelősségteljesen való teljesítése, az etikai elvek és a szakmai deontológia betartásával. C1.1 A szakmai feladatok felelős elvégzése. C1.2 Az oktatói és kutatói tevékenységek végzése a szakmai etika és deontológia normáinak betartásával.
CT2	C2. A csoporton belüli kapcsolatteremtési technikák alkalmazása, a csapatmunkában betöltött szerepek elsajátítása és gyakorlása a személyközi kommunikációs készségek fejlesztésével. C2.1 Közösségek és csoportok irányításának képessége a plébánián, a pappal és más csoportokkal való együttműködésben.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	Leírja és értelmezi a keresztény erkölcsi élet erényeit (teológiai és erkölcsi erények), rendszerezi a speciális erkölcssteológia fogalmait, megkülönbözteti és rangsorolja a vallásossággal összefüggő cselekedeteket a társadalmi értékek és az Evangélium perspektívájából.	Reflexív gondolkodás alapján alkalmazza a keresztény erény-teológia elveit. Szervezi és adott esetben elvégzi a laikusok által engedélyezett szertartásokat. Erkölcsi fejlesztési technikákat alkalmaz: imádság, meditáció, aszézis, jótekonyság.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	
1. A hallgató ismeri a keresztény erény-teológia alapjait: a teológiai erények (hit, remény, szeretet) és a vallásossági erény teológiai és erkölcssteológiai tartalmát.	
2. A hallgató ismeri a vallásossági erény különböző megnyilvánulásait: az imádságot, az áldozatbemutatást, a fogadalmat és az esküt, valamint a vallásosság elleni bűnöket.	
3. A hallgató ismeri a speciális erkölcssteológia főbb területeit: a nemiséggel, az étellel, a tulajdonnal és a halállal kapcsolatos keresztény erkölcsi elveket.	
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)	
1. A hallgató képes az erény-teológia fogalmait elemezni és alkalmazni konkrét erkölcsi helyzetekre, felhasználva a teológiai forrásokat és a Magisztrátum tanítását.	

ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvinni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

2. A hallgató képes egy választott szemináriumi témát önállóan kidolgozni és interaktívan bemutatni, a forrásokra és bibliográfiára támaszkodva.
3. A hallgató képes az erények teológiájának fényében értelmezni a modern társadalom erkölcsi kihívásait (életszentség, hivatás, bioetika, szociális etika).

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
Bevezetés (a keresztény létforma három alaperénye)	Megbeszélés	(Könyvészet: Boda I., 7–12; Weber, 17-34; Häring, 33–40)
Isten szava és az ember válasza Krisztusban	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda I., 23–26; Weber, 55-68; Häring, 23–31)
A keresztény hit erénye (fogalma, hitből fakadó köteleességek)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda I., 15–28; Häring, 42-74)
A keresztény hit erénye (képviselte a modern világban)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Beran, 7-26; Boda I., 30–65)
A keresztény remény erénye (értelmezése, fogalma, termékenysége és tévutai)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda I., 67-99; Häring, 75–85)
A keresztény szeretet erénye (alapkérdései, fogalma és normája)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Beran, 102-118; Boda I., 101–118; Häring, 86-94)
A keresztény szeretet erénye (különböző megnyilvánulásai)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda I., 120–140; Weber, 55–62; Häring, 95–107)
A keresztény vallásosság erénye (alapfogalmak)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Beran, 171-193; Boda II., 9-45; Häring, 109–126)
A keresztény vallásosság erénye (az áldozatbemutatás és a kultusz napja)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda II., 47–65; Häring, 240–273)
A keresztény vallásosság erénye (az imádság)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda II., 67–93; Häring, 201–219)
A keresztény vallásosság erénye (a fogadalom és eskü)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda II., 95–112; Weber, 63–68; Häring, 229-239)
A vallásosság elleni bűnök (hisékenységgel kapcsolatos bűnök)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda II., 114–127; Häring, 217–220; 225–228)
A vallásosság elleni bűnök (a vallásosság elhanyagolása és a szent értékének megvetése)	Frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; közös elemzés	(Könyvészet: Boda II., 129–140; Häring, 265–269)
Összefoglalás	Közös megbeszélés	

Jegyzet

- **HOLLÓ László: *Speciális erkölcssteológia* (kézirat)**
- **HOLLÓ László, *Speciális erkölcssteológia I-XIV*. (Microsoft Power Point bemutató)**

Egyházi dokumentumok

- *** Ó- és Újszövetségi Szentírás a Neovulgáta alapján, Budapest 1997.
- *** A katolikus egyház katekizmusa, Budapest 1994.
- *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai* (Szerk. Dr. Diós István) Budapest 2000.
- II. János Pál pápa *Veritatis splendor* kezdetű enciklikája, Budapest én.

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

Szakirodalom

- TARJANYI Zoltán: Az Istennel való kapcsolatunk erényei. Moralteologia II, (2. kiadás), SzIT, Budapest 2014.
- BERAN F, (szerk.): *Emberismeret és etika*, Budapest 2002.
- COMTE-SPONVILLE, A.: *Kis könyv a nagy erényekről*, Budapest 1998.
- GERARDI, Renzo: *A szeretet öröme. A keresztény élet teológiája az Ordo Amoris fényében*, Szent István Társulat, Budapest 2024.
- HÄRING, B.: *Krisztus törvénye II. Részletes erkölcssteológia I.*, Pannonhalma–Róma 1989.
- KÖVÉR A.: *Út, igazság, élet. Katolikus erkölcsstan*, Budapest 1995.
- PIEPER J.: *A négy sarkalatos erény*, Budapest 1996.
- ROTTER, H. – VIRT, G.: *Neues Lexikon der Christlichen Moral*, Innsbruck 1990.
- ROTTER, H.: *Spezielle Moraltheologie*, Innsbruck 1994.
- WEBER, H.: *Speciális erkölcssteológia*, Budapest 2001.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. Témák, könyvészet, követelmények bemutatása.	A szemináriumi témák megbeszélése	
Ferenc pápa: <i>Fratelli tutti</i> (Mindnyájan testvérek) kezdetű enciklikája	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Ferenc pápa: <i>Gaudete et exsultate</i> – Az életszentségre szóló meghívás a mai világban.	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Ferenc pápa: <i>Laudato si'</i> (Áldott légy) kezdetű enciklikája	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Szerzetesi élet és lelkiiségek a II. Vatikáni Zsinat után	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Piarista élethivatás. 2022 a piarista hivatás éve	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Ferences élethivatás	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Papi élethivatás és a cölibátus erkölcssteológiai kérdései	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
A nemiséggel kapcsolatos keresztény felelősség; a nemiség megszentelése a keresztény házasságban és a tévutak	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
A gyerekvállalás etikai kérdései	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Az emberi élet és a személyi kibontakozás keresztény felelőssége	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
A tulajdonnal való bánásmód keresztény felelőssége	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
A halál morális kérdései	Tematika interaktív bemutatása, vitaindító, vita	Lásd a könyvészetet
Összefoglalás. A szeminárium kiértékelése.	A szemináriumi témák kiértékelése	

Könyvészet

1. **Bevezetés. Témák, könyvészet, követelmények bemutatása.**
2. **Ferenc pápa: *Fratelli tutti* (Mindnyájan testvérek) kezdetű enciklikája**
Ferenc pápa *Fratelli Tutti* kezdetű enciklikája a testvériségről és a társadalmi barátságról, Szent István Társulat, Budapest 2021. In: <https://www.katolikus.hu/dokumentumtar/fratelli-tutti---mindnyajan-testverek-enciklika---hamarosan>
Infografikás-Fratellitutti. In: <https://www.humandevlopment.va/content/dam/sviluppoumano/special-fratelli-tutti/risorse/infografiche/pdf-infografiche/HU-Infografik%C3%A1ks-Fratellitutti.pdf>
3. **Ferenc pápa: *Gaudete et exsultate* (Örüljetek és ujjongjatok): Az életszentségre szóló meghívás; Az életszentség két rejtőző ellensége.**
Ferenc pápa *Gaudete et exsultate* kezdetű apostoli buzdítása az életszentségre szóló meghívásról a mai világban, Szent István Társulat, Budapest 2018. In: <https://www.katolikus.hu/dokumentumtar/gaudete-et-exsultate>
4. **Ferenc pápa *Laudato si'* (Áldott légy) kezdetű enciklikája**
Ferenc pápa 'Laudato si' (Áldott légy) kezdetű enciklikája, Szent István Társulat, Budapest 2015. In: <https://www.katolikus.hu/dokumentumtar/laudato-si>
Török Csaba teológus tizennégy részes ismertetője a pápai dokumentumról. In: <http://magyarkurir.hu/hirek/laudato-s-i-egyhaz-es-kornyezetvedelem>

Vatikáni Rádió: Laudato si' – az enciklika ismertetése. In: <http://magyarkurir.hu/hirek/laudato-si-az-enciklika-ismertetese>

5. Szerzetesi élet és lelkiiségek a II. Vatikáni Zsinat után

EGYHÁZI HIVATÁSOK PÁPAI TANÁCSA, *Új hivatásokat egy új Európa számára. „Papi és szerzetesi hivatások Európában” Nemzetközi Kongresszus záródokumentuma*, Róma, 1997. május 5-10, Vác 1998;

II. JÁNOS PÁL pápa *Redemptionis donum* apostoli buzdítása a szerzetesi közösségekhez, <

<https://regi.katolikus.hu/konyvtar.php?h=99>> (2019. szeptember 26.);

Novo millennio ineunte, II. JÁNOS PÁL pápa apostoli levele a 2000. esztendő nagy jubileuma végén,

<https://regi.katolikus.hu/konyvtar.php?h=196>> (2019. november 12);

Perfectae Caritatis, Határozat a szerzetesi élet korszerű megújításáról, in: *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai*, Budapest 2000;

Vita consecrata II. JÁNOS PÁL pápa apostoli buzdítása a szerzetesi életről <

<https://regi.katolikus.hu/konyvtar.php?h=73>> (2019. november 12);

Lelkiiségek – mozgalmak a magyarországi Katolikus Egyházban (Szerk. GYÖRGYDEÁK Márton) Bp. 1994;

ÖRSI László, *A Lélekre nyitottan. Szerzetesélet a II. Vatikáni zsinat után*, Bp. 1997;

PIGNA, Arnoldo OCD, *Megszentelt élet*, Szeged 1990;

SCANLAN, Michael, *Megnyílt a szemük*, Bécs 1986;

SOMFAI Béla, *Bioetika vázlatok*, <<http://www.theol.u-szeged.hu/konyvtar/bioetika/>> (2020. szeptember 26.);

6. Piarista élethivatás. 2022 a piarista hivatás éve

Piarista hivatásigazgatási direktórium Generális Kongregáció (1992) Budapest, 2000. In:

https://pkk.piarista.hu/system/files/field/edokumentum/2017/piarista_fuzetek-08-piarista_hivatasgondozasi_direktorium.pdf

Piarista médiatár: <https://piarista.hu/m%C3%A9diat%C3%A1r>

2022 a piarista hivatás éve. In: <https://www.magyarkurir.hu/hirek/2022-piarista-hivatas-eve>

Piarista hivatásigazgatási és életpálya-építési szótár. In:

https://issuu.com/piarista/docs/hivat_sgondoz_si_s_letp_llya-p_t_si_fogalmaink_s

Koltai András (szerk.), *A piaristák és a magyar művelődés*. Kiállítási katalógus I-II. Budapest 2017. (Kölcsönözhető tőlem: Holló László)

7. Ferences élethivatás

Regula bollata - A megerősített regula (2Reg), in: <http://www.ofm.ro/megerositettregula>

Urbán János fr. Erik OFM: Assisi Szent Ferenc, az evangéliumi ember. Assisi Szent Ferenc, a Szentírás és a Ferenc-rend, in: https://epa.oszk.hu/00900/00939/00134/keresztenyszoz_EPA00939_2011_12_2.html

A három társ legendája. Ferences Források – 4, In: http://www.ppek.hu/konyvek/A_harom_tars_legendaja_1.pdf

ferences életút. In: <https://www.ferencesek.hu/hivatas/ferences-életut/>

Orbán Szabolcs, A kisebb testvérek regulája és élete ez..., in: *Keresztény Szó* 2010.06.01, In:

http://www.epa.hu/00900/00939/00116/keresztenyszoz_EPA00939_2010_06_01.html

Nemeth Lúcius OFM, A ferences rendszabály magyarázata, Budapest 1946, In:

http://digipedia.mandaonline.hu/files/document_file/filename/6960/A_Ferences_rendszabaly_magyarzata.pdf

Ferences források. In: [http://www.forrasok.ferences.eu/forras.html? ga=2.115262788.254876071.1664870405-1282702646.1664870405](http://www.forrasok.ferences.eu/forras.html?ga=2.115262788.254876071.1664870405-1282702646.1664870405)

Anton Rotzetter Willibrord-Christian Van Dijk – Thaddée Matura Assisi Szent Ferenc, Vigilia Kiadó, Budapest 1995. (http://www.ppek.hu/konyvek/Rotzetter_Van_Dijk_Matura_Assisi_Szent_Ferenc_1.pdf)

Óze Sándor – Meggyesy-Schmikli Norbert (Szerk.), *A ferences lelkiiség hatása az újkori Közép-Európa történetére és kultúrájára*, PPKE BTK – METEM, Piliscsaba-Budapest 2005. (Kölcsönözhető tőlem: Holló László)

8. Papi élethivatás és a cölibátus erkölcssteológiai kérdései

*** *A papi szolgálat. Dokumentumok, tanulmányok, elmélkedések*, Bécs 1974; A KLÉRUS KONGREGÁCIÓ dokumentuma „*A pap mint a plébániai közösség pásztora és vezetője*” instrukció 2002. augusztus 4.

<<http://www.katolikus.hu/roma/plebanos.html>>;

A klérus kongregációja, *A papi élet direktóriuma*, Bp. én.

Egyházi Hivatások Pápai Tanácsa, *Új hivatásokat egy új Európa számára. „Papi és szerzetesi hivatások Európában” Nemzetközi Kongresszus záródokumentuma*, Róma, 1997. május 5-10, Vác 1998;

II. JÁNOS PÁL pápa *Pastores dabo vobis* szinodus utáni apostoli buzdítása a papképzésről korunk körülményei között, <<http://www.katolikus.hu/roma/pe22.html>>;

II. JÁNOS PÁL pápa *üzenete a Hivatások 40. Világnapjára* (2003. május 11) <<http://www.katolikus.hu/roma/hiv2003.html>>;

II. JÁNOS PÁL pápa *üzenete a hivatások 42. világnapjára*, <<http://uj.katolikus.hu/modules.php?name=News&file=article&sid=197>>;

II. JÁNOS PÁL pápa *üzenete a Hivatások Világnapjára* - 2004. május 2.

<<http://uj.katolikus.hu/modules.php?name=News&file=article&sid=20>>;

II. JÁNOS PÁL pápa, *Vita consecrata* kezdetű szinodus utáni apostoli buzdítása az Istennek szentelt életről és annak küldetéséről az egyházban és a világban, <<http://www.katolikus.hu/roma/vita.html>>;

Holló László: Érvék a vízen járásért. A vízen járás kötelessége, avagy a kötelező cölibátus. In: Marton József–Oláh Zoltán–Kovács F. Zsolt (szerk.), Itt vagyok, engem küldj! Tanulmányok a papságról. Szent István Társulat – Verbum, Budapest–Kolozsvár, 2010, 143–164.

JÁKI Szaniszló, *A papi cölibátus teológiája*, Bp. 1998;

KAMARÁS István, *Júdások vagy Péterek? Religiográfia a pályamódosító papokról*, Egyházfórum Könyvek 14, 1992; *Optatam totius*. Határozat a papképzésről, in: *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai*, Budapest 2000;

Presbiterorum ordinis, Határozat a papi szolgálatról és életről, in: *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai*, Budapest 2000;

Az első szeretet (Szerk. RESSÉGUIER, Gertrud) Pannonhalma 1992;

Greshake, Gisbert, *Pap vagy mindörökké*, Bp. 1985;

9. A nemiséggel kapcsolatos keresztény felelősség; A nemiség megszentelése a keresztény házasságban és a tévutak

Holló László: *Speciális erkölcssteológia, Jegyzet a hallgatók magánhasználatára Boda László, Erkölcssteológia II-IV. alapján*, Kolozsvár 2021-2022;

Kuby, Gabriele: *A nemek forradalma*, in:

<https://www.karizmatikus.hu/images/stories/docs/Sumeg2015/GabrieleKubyHun20151002TER.pdf>;

Marschütz, Gerhard: *A biológiai nem megszüntetése? Teológiai megfontolások a katolikus területen folyó gender-vitához*, in: https://teologusnok.hu/files/temak/gender/201504_Gender-ideologia_Prof.Marschutz.pdf;

Tomka Ferenc: *A szexuális forradalomtól a gender-forradalomig*, in: <http://tomkaferenc.hu/alapkerdesek/a-szexualis-foradalomtol-a-gender-forradalomig/>;

Kuby, Gabriele: *A nemek forradalma*, Kairosz Kiadó, Budapest 2008, in:

https://piarista.hu/sites/piarista.hu/files/A_nemek_forradalma.pdf;

Eisl, Maria–Laun, Andreas: *A szerelem dinamikája. Új szempontok a Rötzel-féle természetes fogamzásszabályozáshoz*, Szent István Társulat, Budapest 2014. In:

https://www.parazskozpont.hu/sites/default/files/a_szerelem_dinamikajajo.pdf;

10. A gyerekvállalás etikai kérdései

Horváth Klaudia, Mikor szülsz már?, in: Szemlélek, 2022.06.30. In: <https://szemlelek.net/mikor-szulsz-mar/> 2022.07.21

Kovács Nikolett, *„Kedves Novák Katalin, egyedülálló, gyermektelen, 47 éves nő vagyok. Akar még egy kicsit belém rúgni?”* In: *Nőiváltó*, július 18, 2022. In: <https://noivalto.hu/ezvan/novak-katalin-gyermektelen-no-level/?fbclid=IwAR3VRgq7jVP130ii1qxO60CKAYC4OIOKnW7pOIQAR5W08FFjZ-A5WcGaeKY>

A gyerekvállalás etikai kérdései – egyéni döntés vagy társadalmi kötelesség? In: <https://ujegyenloseg.hu/a-gyerekvallalas-etikai-kerdesei-egyeni-dontes-vagy-tarsadalmi-kotelesseg/>

Vasile Ghețău: *Generația din 1961 a fost ultima care a asigurat înlocuirea populației / Despre scăderea natalității și dificila decizie de a aduce pe lume un copil*. In: https://economie.hotnews.ro/stiri-finante_banci-25326614-vasile-ghetau-generatia-din-1961-fost-ultima-care-asigurat-inlocuirea-generatiilor-despre-scaderea-natalitatii-dificila-decizie-aduce-lume-copil.htm

În 2021, în România s-au născut cei mai puțini copii din ultima sută de ani, In: <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-25358746-2021-romania-nascut-cei-mai-putini-copii-din-ultima-suta-ani.htm>

Institutul National de Statistica, In: <https://insse.ro/cms/>

11. Az emberi élet és a személyi kibontakozás keresztény felelőssége

Holló László: *Speciális erkölcssteológia, Jegyzet a hallgatók magánhasználatára Boda László, Erkölcssteológia II-IV. alapján*, Kolozsvár 2021-2022;

Hittani Kongregáció, *Donum vitae* Instrukció a kezdődő emberi élet tiszteletéről és az utódnemzés méltóságáról <<http://www.katolikus.hu/roma/bio.html>>;

Congregation for the Doctrine of the Faith: *Instruction Dignitas Personae on certain bioethical questions*, in: https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_20081208_dignitas-personae_en.html;

II. János Pál pápa *Evangelium vitae* kezdetű enciklikája az emberi élet sérthetlenségéről, <<http://www.katolikus.hu/roma/pe27.html>>;

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai, Budapest 2000. *A Katolikus Egyház Katekizmusa*, Budapest 2002.

Denzinger, Heinrich – Hünermann, Peter: *Hitvallások és az Egyház Tanítóhivatalának megnyilatkozásai*, (Szerk. Burger Ferenc), Budapest 2004.

Hámori Antal: A Hittani Kongregáció Dignitas Personae című instrukciója, in: Magyar Sion Új folyam 6. (48.)

2012/1, 96-103. In: http://epa.oszk.hu/01300/01397/00010/pdf/EPA01397_Magyar_Sion_2012_01_096-104.pdf;

Willke, John – Willke, Barbara, *Abortusz. Kérdések és válaszok*, Bp. 1998;

Teleki Béla, *Magzatkönyv*, Kecskemét 2000;

Jobbágyi Gábor, *A méhmagzat életjoga*, Bp. 1997;

Glóner Rózsa, *Halál helyett az élet kultúrája. Abortusz és eutanázia*, Róma 1997;

Laun, Andreas, *Szerelem és párkapcsolat*, Kecskemét 1999;

12. A tulajdonnal való bánásmód keresztény felelőssége

Holló László: *Speciális erkölcssteológia, Jegyzet a hallgatók magánhasználatára* Boda László, *Erkölcssteológia II-IV. alapján*, Kolozsvár 2021-2022;
 Király Ernő: A keresztény élethivatás. A keresztén élet az erkölcssteológia fényében. III. Gyulafehérvár é.n. Muzsly István: Gazdaság és erkölcs. Budapest 1993. Kereszténység és kapitalizmus. In: <http://ip2moral.blog.hu/tags/tulajdon?token=78d730235529f2645272cc5c3ab72477>;
 A keresztény hit és a magántulajdon szentsége az ApCsel 2,44 fényében. (Megfelelő kritikával értelmezve!) In: <http://churchofgod.hu/content.php?act=magantulajdon>;
 A tulajdon tisztelete. In: <http://www.kkakademia.hu/ifi-erkolcs/14.html>

13. A halál morális kérdései

Mennyiben bűnös vagy indokolt az emberi élet kioltása? In: Holló László: *Speciális erkölcssteológia, Jegyzet a hallgatók magánhasználatára* Boda László, *Erkölcssteológia II-IV. alapján*, Kolozsvár 2021-2022;
 Gánóczi Sándor, Úton a kezdet és a vég között, in: Mérleg 1999/1, in: <http://www.sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Rendszeres teologiai szeminarium/Uton a kezdet es a veg kozott.pdf>
 Nemzetközi Teológiai Bizottság, Az eszkatológia aktuális problémái, in: https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/cti_documents/rc_cti_1990_problemi-attuali-eschatologia_hu.html
 A Papp válaszol – Öngyilkosság, in: <https://777blog.hu/2019/03/12/a-papp-valaszol-ongyilkossag-felelos-gyerekvallalas-bunbanat/>
 Öngyilkosok temetésével kapcsolatos rendelkezés, in: <https://ersekseg.ro/hu/node/1470>
 Bejuthat-e a mennybe az öngyilkos? In: <https://christiananswers.net/hungarian/q-dml/suicide-and-heaven.html>
 Ne ily halált adj, Istenem! In: <https://noileg.ro/oltari-hollo-laszlo-ne-ily-halalt-adj-istenem/>
 Veress Loránd, A halál szép oldala - Karl Rahner halálteológiája, In: http://hiphi.ubbcluj.ro/eristikon/nr_4/revista/veress.htm
 Puskás Attila, XVI. Benedek tanítása a halál utáni tisztulásról a „Spe salvi” enciklikában, in: Teológia 2008/3–4, In: <http://szit.katolikus.hu/feltoltes/Puskas.pdf>
 Szigeti Jenő, A halálról szóló tanítás az újabb katolikus teológiában, In: Vigilia 1997/11, In: https://epa.oszk.hu/02900/02970/00687/pdf/EPA02970_vigilia_1997_11_819-825.pdf

14. Összefoglalás. A szeminárium kiértékelése.

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete (az erények teológiája).	Félévközi zárthelyi dolgozat	20%
		Félévi szóbeli vizsga	20%
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20%
9.5 Szeminárium/ Labor	Egy, a megadott témák közül szabadon választott téma – PPT vázlattal vetített interaktív bemutatása.	A megtartott referátum értékelése	20%
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A speciális erkölcssteológiai alapfogalmak (az erények teológiája) ismerete. Egy választott szemináriumi téma kidolgozása és bemutatása. Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 45% megszerzése szükséges. Végső jegy: Félévközi zárthelyi 20% + Félévi szóbeli vizsga 20% + Interaktív jelenlét (előadás) 20% + Referátum 20% + Interaktív jelenlét (szeminárium) 20%.			
9.7 A parciális vizsga (félévközi zárthelyi dolgozat) formája			
A parciális vizsgát a 7. hét után tartjuk. A parciális vizsga keretében minden hallgató egy és azonos kilenc tételpontból álló vizsgalap írásbeli kidolgozásával vizsgázik. Tételsor nincs, az anyag első részéből kilenc kérdésre kell válaszolni.			
9.8 A félévi vizsga formája			
A félévi vizsga szóbeli formában történik. Minden félévi vizsgára jelentkező hallgató a megadott tételekből kettőt húz, és szabad választás alapján a két tétel egyikének lényegre törő bemutatásával vizsgázik. A vizsga, a másik húzott tétel, ill. szükség esetén az anyag többi részéből további kérdések megválaszolásával válik teljessé. A félévi vizsgára a tételsort a parciális vizsgát követő héten adjuk meg.			
9.9 A pótvizsgával kapcsolatos elvárások			

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

A pótvizsga a pótszesszióban a megadott dátumon mind a parciális, mind pedig a félévi vizsga anyagából lehetősé, a 9.7 és 9.8 pontokban közölt feltételek mellett.

9.10 A szemináriummal kapcsolatos elvárások

- A szeminárium a vezető tanár által javasolt témák egyikének a szeminárium keretében történő önálló, PPT bemutatóval kísért interaktív bemutatásának értékeléséből áll.
- A szemináriumon a jelenlét nem kötelező. Hiányzás esetén az egyes szemináriumi témák pótlására a szemináriumvezetővel egyeztetve az illető szemináriumi témának a bibliográfia alapján, két A4-es terjedelmű oldalon Times New Roman 12-es betűvel, másfeles sorközzel történő vázlatos kidolgozásával és a bibliográfia külön oldalon való jelzésével van lehetőség. A vázlatok általi pótlás határideje az illető szemináriumi téma bemutatását követő hét vége, azaz péntek du. 16.00 óra.
- A szeminárium bemutatása szükség esetén kiváltható – amennyiben a hallgató a szemináriumvezetővel a félév második hetének végéig egyeztet – egy, a metodológiai szabályok figyelembevételével elkészített legalább 10 oldalas szemináriumi dolgozattal. Ebben az esetben a dolgozat leadási határideje a szesszió kezdetét megelőző nap.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								
								Nem alkalmazható
						X		

Kitöltés időpontja:

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

2026.05.25.

Prof. univ. dr. Holló László

Drd. Nagy Loránd

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.06.02.

Intézetigazgató:
Prof. univ. dr. Nóda Mózes

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.